

Plan strategic al Bibliotecii Științifice Medicale (2021-2025)

**Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu” din RM**

APROBAT
la ședința Consiliului de administrație al BȘM
din 16.11.2021
proces-verbal nr. 12

**Planul strategic de dezvoltare
a Bibliotecii Științifice Medicale
[2021-2025]**

CHIȘINĂU, 2021

Cuprins

INTRODUCERE

Lista abrevierilor

CAPITOLUL I. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

§ 1. *Prezentarea bibliotecii*

§ 2. *Servicii prestate*

§ 3. *Analiza SWOT*

CAPITOLUL II. CONȚINUTUL STRATEGIC 2021 - 2025

§ 1. *Scopul și obiectivele planului strategic*

§ 2. *Viziuni pentru următorii ani*

§ 3. *Obstacole*

§ 4. *Direcții strategice*

CAPITOLUL III. IMPLIMENTAREA PLANULUI STRATEGIC 2021 - 2025

§ 1. *Planul de acțiuni 2021 - 2025*

§ 2. *Planul de acțiuni 2021*

§ 3. *Planul de monitorizare și evaluare a implementării planului strategic*

INTRODUCERE

Biblioteca Științifică Medicală reprezintă o subdiviziune importantă a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care asigură suportul infodocumentar pentru procesele de instruire, cercetare și practică medicală, având impact direct asupra calității serviciilor educaționale prestate. Dezvoltarea și modernizarea acestei subdiviziuni se numără printre prioritățile de bază ale Universității.

Planul strategic al BȘM (2021-2025) este al treilea document care stabilește direcțiile de dezvoltare a Bibliotecii într-o anumită perioadă de timp, fiind precedat de Strategiile de dezvoltare a BȘM pentru anii 2013-2017, 2017-2020. Elaborarea acestui document vine să asigure continuitatea evoluției Bibliotecii, proiectând direcțiile prioritare de dezvoltare într-o nouă dimensiune informațional-tehnologică. Prioritățile de dezvoltare a Bibliotecii sunt identificate, definite și concretizate în Planul de acțiuni.

Planul strategic are ca scop modernizarea Bibliotecii sub aspect informațional, tehnologic, managerial și funcțional, accentul fiind pus pe optimizarea și inovarea resurselor și serviciilor informaționale.

Prezentul document prevede dezvoltarea unui mediu informațional adecvat necesităților învățământului, cercetării și practicii medicale prin modernizarea tehnologiilor aplicate, diversificarea serviciilor informaționale, dezvoltarea resurselor informaționale, crearea condițiilor optime pentru studiu, lectură și recreere în spațiile Bibliotecii etc.

În vederea elaborării Planului Strategic au fost consultate mai multe documente: Obiectivele Globale 2030, reflectate în Agenda de Dezvoltare Durabilă ONU 2030, Planul strategic al Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu, pentru anii 2021-2030, IFLA Strategy 2019-2024 etc. De asemenea s-a ținut cont de rezultatele sondajelor anuale „Biblioteca în viziunea beneficiarilor”, „Evaluarea satisfacției personalului administrativ și de suport al USMF”, evaluarea implementării Strategiei de dezvoltare a Bibliotecii Științifice Medicale USMF Nicolae Testemițanu pentru anii 2017-2020”, rezultatele sondajelor de pe blogul Bibliotecii, opiniile și sugestiile beneficiarilor activi ai Bibliotecii.

Planul strategic al Bibliotecii Științifice Medicale a fost elaborat în corespundere cu „Planul strategic al Universității de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu, pentru anii 2021-2030”.

Grupul de lucru:

1. Liubovi Karneva, director, Biblioteca Științifică Medicală a USMF „Nicolae Testemițanu”
2. Olesea Dobrea, director adjunct, Biblioteca Științifică Medicală
3. Irina Gangan, șef secție, Secția prelucrare analitico-sintetică a documentelor

Lista abrevierilor

BȘM	Biblioteca Științifică Medicală
LibUnivCatalog	Catalogul partajat al bibliotecilor universitare din Republica Moldova
IRMS	Institutional Repository in Medical Sciences
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
EAHIL	European Association for Health Information and Libraries
RFID	Tehnologia identificării prin radiofrecvență
CI	Cultura Informației
LED	Livrare electronică de documente
RI	Repozitoriu Instituțional
PASD	Prelucrare analitico-sintetică a documentelor
ATB	Automatizare Tehnologii de Bibliotecă
SNB	Sistemul Național de Biblioteci
IDSİ	Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale
CBN	Consiliul Biblioteconomic Național
ABRM	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova
CBÎ	Consiliul Bibliotecilor din Învățământ
TI	Tehnologii Informaționale
ODD	Obiectivele de Dezvoltare Durabilă

CAPITOLUL I. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

§ 1. *Prezentarea bibliotecii*

Biblioteca Științifică Medicală reprezintă un centru modern de informare și documentare în domeniul medicinei și farmaceuticii, fiind totodată o subdiviziune de bază a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Misiunea Bibliotecii este dezvoltarea unui cadru informațional relevant instruirii, cercetării și practicii medicale de calitate.

Activitatea Bibliotecii se axează pe următoarele **principii**:

- ✓ accesibilitate;
- ✓ calitate;
- ✓ responsabilitate;
- ✓ performanță;
- ✓ promptitudine;
- ✓ colaborare.

Personalul Bibliotecii Științifice Medicale are la bază **valori profesionale** precum: responsabilitate, motivație, comunicare, adaptabilitate, creativitate, leadership.

Fondată la 20 octombrie 1945, odată cu întemeierea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Biblioteca s-a afirmat ca o subdiviziune importantă a Universității, sarcina ei de bază fiind dezvoltarea unei colecții de documente în corespundere cu curriculumul universitar și asigurarea suportului infodocumentar în procesele de instruire, cercetare și practică medicală.

În prezent, Biblioteca Științifică Medicală deține un tezaur informațional remarcabil - circa 900 mii de publicații: cărți, reviste, teze de doctor, autoreferate, documente electronice etc. și oferă o varietate mare de servicii informaționale. Anual de serviciile Bibliotecii beneficiază 11 mii de utilizatori: studenți, rezidenți, cadre didactice, doctoranzi, magiștri, secundari clinici, medici, asistenți medicali și alte categorii. Biblioteca Științifică Medicală înregistrează cca 400 mii de vizite anual și peste 600 mii de publicații sunt consultate de utilizatori. Spațiul de lectură al Bibliotecii este constituit din 2 săli de lectură cu servirea beneficiarului (208 locuri), 2 săli de lectură cu acces liber la raft (150 locuri) și 4 săli pentru lucru în grup (29 locuri).

Plan strategic al Bibliotecii Științifice Medicale (2021-2025)

Biblioteca Științifică Medicală dispune de trei Centre de Informare INFOMEDICA, care sunt dotate cu computere și echipament tehnic adiacent (81 computere - 36 destinate pentru utilizatori și 45 pentru personalul bibliotecii + 4 notebook-uri; 5 servere; 20 imprimante - 17 alb-negru, 3 color; 4 copiatoare; 6 scanere; 1 televizor LED; 3 proiectoare; 4 routere Wi-Fi), în cadrul cărora utilizatorii pot accesa resursele informaționale electronice de profil medical și farmaceutic și beneficia de un spectru larg de servicii informaționale.

Biblioteca pune la dispoziția tuturor categoriilor de utilizatori o gamă largă de resurse informaționale electronice: baze de date, colecții de cărți și reviste electronice, biblioteci virtuale, resurse informaționale axate pe medicina bazată pe dovezi etc. Biblioteca Științifică Medicală oferă acces la următoarele baze de date de profil medical și farmaceutic: Popline, Web of Knowledge Special Edition - Medline, Cochrane Library, BioDigital Human; OncologySTAT; Global Library of Women's Medicine ș.a.

Biblioteca Științifică Medicală are statut de Centru biblioteconomic departamental și asigură asistență metodologică de specialitate bibliotecilor medicale din rețea.

Biblioteca a creat și dezvoltă produse informaționale proprii: Catalogul online al Bibliotecii - <http://libuniv.md/>, parte componentă a Catalogului partajat al bibliotecilor universitare din RM LibUnivCatalog, accesibil pe platforma PRIMO - <http://primo.libuniv.md/>, Repozitoriul Instituțional al USMF "Nicolae Testemițanu" din RM - <http://repository.usmf.md/>, Biblioteca electronică didactică (724 titluri), <http://library.usmf.md/index.php/biblioteca-electronica-didactica?view=listcats>), Biblioteca electronică de cărți în limbi străine, cu acces offline (1354 titluri).

Repozitoriul instituțional a fost înregistrat în:

- Directoriul Repozitoriilor cu Acces Deschis (OpenDOAR)
https://v2.sherpa.ac.uk/view/repository_by_country/Moldova_=28Republic_of=29.html
- Registrul Repozitoriilor cu Acces Deschis (ROAR) http://roar.eprints.org/cgi/roar_search/
- Webometrics Rank <https://repositories.webometrics.info/en/transparent>

Publicații RI

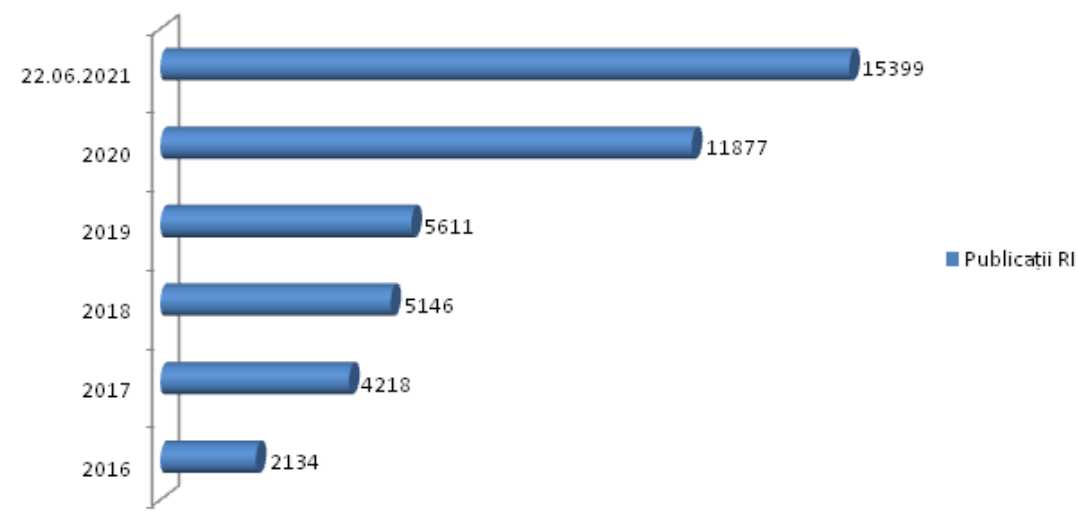

Figura 1. Dinamica dezvoltării Repozitoriului USMF „Nicolae Testemițanu”, perioada 2016-2021

Conform raportului public al Ranking Web of Repositories (Webometrics <https://repositories.webometrics.info/en/institutional>), în luna mai 2021 Repozitoriul USMF „Nicolae Testemițanu” a fost clasat pe locul 498, în Google Scholar fiind indexate 8750 de înregistrări.

În ultimii ani Repozitoriul USMF „Nicolae Testemițanu” s-a dezvoltat într-un ritm rapid, în luna iunie curent numărând 15399 înregistrări (Fig. 1). Acesta este un rezultat ce bucură și încurajează membrii comunității universitare să publice rezultatele cercetărilor în acces deschis, astfel contribuind la sporirea vizibilității Universității la nivel global, prestigiului individual al autorilor și instituțional, dar și a impactului științific al lucrărilor.

Clasamentul la nivel național	Clasamentul la nivel global	Denumirea instituției	Publicații din RI Indexate în Google Scholar
I	467	Universitatea Tehnică a Moldovei	9460
II	498	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”	8750
III	954	Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți	3490
IV	1139	Universitatea de Stat din Moldova	2420
V	1189	Universitatea Agrară de Stat din Moldova	2180

Biblioteca Științifică Medicală are în structura sa un Centru de Informare și Documentare al OMS, care are drept scop diseminarea informației referitoare la direcțiile principale de activitate ale Organizației Mondiale a Sănătății în rândul specialiștilor din domeniul medicinei și farmaceuticii din Republica Moldova. Colecția Centrului integrează peste 3000 titluri de publicații editate de OMS (cărți, broșuri, ediții

Plan strategic al Bibliotecii Științifice Medicale (2021-2025) periodice, rapoarte statistice anuale, sinteze etc.). De asemenea CID OMS oferă acces la resurse informaționale electronice ale OMS (biblioteci electronice, baze de date etc.).

În cadrul Bibliotecii Științifice Medicale activează Centrul de Informare Europeană, înființat în baza unui Acord de colaborare între USMF „Nicolae Testemițanu” și Delegația Uniunii Europene în Moldova. CIE are drept obiectiv promovarea valorilor europene și asigurarea accesului utilizatorilor la informații privind istoricul, instituțiile, valorile, politicile și programele Uniunii Europene.

Biblioteca Științifică Medicală a USMF ”Nicolae Testemițanu” deține colecții cu valoare bibliofilă deosebită: cărți vechi și rare, publicații cu prezentare grafică și artistică deosebită, cărți cu ex-libris-uri. Colecția Koch, care a aparținut medicului bibliofil german Richard Koch, este una din cele mai mari biblioteci personale de carte veche și rară medicală din Europa. Menționăm, în acest context, și colecțiile personale ale personalităților notorii în medicina autohtonă: V. Kossakovski, A. Koțovski, A. Molohov, N. Burdilă, D. Gherman, B. Perlin-V.Covaliu, D. Șcerbatiuc.

Biblioteca Științifică Medicală este membră a EAHIL - Asociația Europeană a Bibliotecilor și Bibliotecarilor din domeniul medico-sanitar, beneficiind de oportunitatea de a coopera cu toate bibliotecile membre ale acestei organizații, de a forma relații și parteneriate, de a menține un nivel ridicat de informare profesională în rândul bibliotecarilor BȘM.

Biblioteca Științifică Medicală întreține relații de colaborare cu 12 biblioteci medicale din Carolina de Nord, SUA („North Carolina-Moldovan Library Partnership”); bibliotecile universităților de medicină din România (București, Craiova, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș, Iași, Sibiu, Galați etc); Ministerul Federal al Sănătății din Germania; Biblioteca și Centrul de Informare al Universității Lituaniene de Științe Medicale; Biblioteca Universității Tehnice din Riga, Letonia; Biblioteca Universității din Debrecen, Ungaria; Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova; Biroul Regional pentru Europa al Organizației Mondiale a Sănătății etc.

Biblioteca participă în următoarele proiecte internaționale:

- ✓ Proiectul MINERVA „Consolidarea capacităților de gestionare a cercetării și a Științei Deschise ale instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova și Armenia”;
- ✓ Proiectul moldo-german: Conservarea Colecției Koch.

§ 2. Servicii prestate

Biblioteca Științifică Medicală prestează următoarele servicii informaționale:

Servicii gratuite:

- Acces la documentele din colecțiile bibliotecii
- Împrumut interbibliotecar național
- Cercetări bibliografice la cerere
- Acces la sistemul de cataloage (tradițional, OPAC, catalogul partajat al bibliotecilor universitare)
- Acces la baze de date de profil medical și farmaceutic
- [Acces la Biblioteca Electronică Didactică](#)
- [Acces la Repozitoriul Instituțional al USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova](#)
- Difuzarea selectivă a informațiilor
- Atribuirea indicilor CZU la teze de doctor și articole științifice
- Consultanță, asistență informațională și bibliografică
- Servicii scientometrice și bibliometrice
- Acces la internet (rețea/WiFi)
- Rezervarea publicațiilor
- Promovarea activității Bibliotecii prin intermediul site-ului, blogului, rețelelor de socializare, canalului de youtube.
- Livrarea electronică de documente
- Instruirea utilizatorilor în cadrul cursului Bazele Culturii Informației
- Organizarea activităților de informare bibliografică (expoziții de carte (tradiționale și virtuale), Zile de informare, Ziua specialistului)
- Instruirea nonformală a utilizatorilor (în spațiile bibliotecii și la distanță)
- Asistență în autoarhivarea documentelor în arhivele electronice deschise (self-archiving)

Servicii contra plată:

- Xerocopiere
- Scanarea textelor, imaginilor
- Imprimarea informației pe hârtie format A4:
 - Imprimare alb-negru
 - Imprimare color
- Utilizarea computerului pentru procesarea informației
- Cercetări bibliografice complexe
- Restaurarea publicațiilor
- Laminare
- Împrumut interbibliotecar internațional

§ 3. Analiza SWOT

	PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
Mediul intern	Personal calificat, experimentat	Finanțare insuficientă
	Servicii informaționale moderne	
	Participări în proiecte	Lipsa unui spațiu integrat specializat pentru Bibliotecă
	Colaborarea eficientă cu subdiviziunile universitare	Insuficiența resurselor informaționale electronice de profil medical și farmaceutic
	Dezvoltarea produselor informaționale proprii (catalog online, repozitoriu, BED)	Insuficiența locurilor de ședere în sălile de lectură
	Acces la resurse informaționale electronice atât în regim on-line, cât și offline	Personal insuficient
	Infrastructură tehnologică dezvoltată	Nivel scăzut de securitate a fondului, lipsa tehnologiilor RFID
	Patrimoniu cultural de valoare	Pomovare insuficientă a Bibliotecii
	Promotor activ al mișcării accesului deschis la informație	
	Prestarea de servicii bibliometrice și scientometrice	
	Promotor al Științei Deschise	
	Spații pentru lucrul individual și în grup	
	Centrul de Scriere Academică	
	OPORTUNITĂȚI	RISCURI
Mediul extern	Învățarea pe tot parcursul vieții	Instabilitate politică și economică
	Dezvoltarea tehnologiilor informaționale, diversificarea serviciilor	Finanțare insuficientă, diminuarea continuă a bugetelor pentru achiziții
	Dezvoltarea pieței resurselor informaționale electronice	Creșterea continuă a prețurilor la resursele informaționale tipărite
		Situații de criză (pandemie)
	Diversificarea activităților privind Știința Deschisă	Îmbătrânirea personalului
	Lipsa specialiștilor în domeniu	

CAPITOLUL II. CONȚINUTUL STRATEGIC 2021-2025

§ 1. Scopul Planului Strategic

Modernizarea Bibliotecii sub aspect informațional, tehnologic, managerial și funcțional.

§ 2. Obiectivele Planului Strategic

1. Extinderea accesului la resursele și serviciile informaționale ale Bibliotecii;
2. Dezvoltarea sistemului de management;
3. Dezvoltarea resurselor informaționale;
4. Implementarea proiectelor și consolidarea parteneriatelor pentru dezvoltare;
5. Instruirea utilizatorilor;
6. Formarea continuă a specialiștilor din cadrul Bibliotecii;
7. Dezvoltarea infrastructurii informaționale și tehnologice;
8. Asigurarea unor condiții optime pentru studiu, lectură și recreere;
9. Promovarea imaginii/serviciilor Bibliotecii în diferite mijloace media;
10. Amplificarea rolului BȘM în implementarea Științei Deschise la USMF „Nicolae Testemițanu”;
11. Lobby și advocacy pentru dezvoltarea bibliotecilor universitare.

§ 2. Viziuni pentru următorii ani

În următorii 5 ani Biblioteca Științifică Medicală va deveni un centru de informare modern, care oferă acces la resurse și servicii informaționale de calitate, având impact direct asupra optimizării proceselor de instruire, cercetare și practică medicală. Biblioteca va fi parte integrantă a spațiului informațional academic unic național și a spațiului informațional global. Va fi un partener activ în dezvoltarea și promovarea științei medicale din Republica Moldova.

Ce vedem realizat în 2025?

1) Parteneriate de dezvoltare eficiente

- Implicare în proiecte naționale și internaționale;
- Parteneriate instituționale, naționale și internaționale;
- Participare în consorții.

2) Infrastructură modernă

- Săli de lectură cu acces liber la raft;
- Spații pentru lucrul individual;

Plan strategic al Bibliotecii Științifice Medicale (2021-2025)

- Spații de lectură în perioada nocturnă;
- Echipament tehnic performant.

3) Infrastructură informațională dezvoltată

- Repozitoriu instituțional dezvoltat;
- CRIS DSpace implementat;
- Softul Aleph dezvoltat;
- Catalogul partajat al bibliotecilor universitare din RM, constituit în baza softului Aleph și integrat pe platforma PRIMO menținut și dezvoltat;
- Servere performante achiziționate și instalate.

4) Spațiu informațional academic unic

- Consorțiul bibliotecilor universitare;
- Biblioteca – centru informațional multifuncțional.

5) Resurse umane motivate

- Personal instruit și competent;
- Personal motivat;
- Sistem de perfecționare a personalului;

6) Utilizatori instruiți și motivați

- Cultura informației dezvoltată;
- Curriculum pentru cursul de CI la nivel național.

7) Resurse financiare adaptate/corespunzătoare necesităților

- Buget relevant misiunii;
- Finanțare adecvată.

8) Colecții securizate

- Implementarea tehnologiilor RFID în Bibliotecă;
- Securizare video.

9) Vizibilitate sporită a Bibliotecii în comunitate

- Promovarea imaginii Bibliotecii prin diferite mijloace media;
- Crearea turului virtual al Bibliotecii.

§ 3. Obstacole în dezvoltarea bibliotecii

Au fost identificate următoarele provocări/dificultăți ce ar putea împiedica dezvoltarea Bibliotecii:

1. Insuficiența resurselor financiare pentru dezvoltarea resurselor informaționale;
2. Insuficiența resurselor financiare pentru asigurarea mentenanței softului integrat de bibliotecă ALEPH și a platformei PRIMO;
3. Salarii inadecvate;
4. Management neflexibil;
5. Prejudecăți și stereotipuri despre bibliotecă;
6. Concurența;
7. Lipsa tinerilor specialiști calificați;
8. Migrarea personalului IT din cauza remunerării insuficiente.

§ 4. Direcțiile strategice

Prioritatea I. Biblioteca Științifică Medicală – sursă primară de informare pentru comunitatea medicală

Obiectiv 1. Dezvoltarea colecțiilor Bibliotecii

Obiectiv 2. Dezvoltarea segmentului electronic al resurselor informaționale de profil medical și farmaceutic.

Obiectiv 3. Dezvoltarea produselor informaționale proprii

Obiectiv 4. Salvagardarea colecțiilor speciale

Obiectiv 5. Valorificarea colecțiilor speciale

Obiectiv 6. Diversificarea și dezvoltarea serviciilor informaționale

Obiectiv 7. Formarea utilizatorilor

Obiectiv 8. Formarea continuă a specialiștilor din cadrul Bibliotecii

Prioritatea II. Promovarea imaginii și serviciilor Bibliotecii Științifice Medicale

Obiectiv 1. Creșterea vizibilității Bibliotecii pe rețelele de socializare

Obiectiv 2. Diversificarea metodelor de promovare a Bibliotecii

Obiectiv 3. Promovarea imaginii Bibliotecii prin diferite mijloace media

Prioritatea III. Asigurarea unui management de calitate

Obiectiv 1. Actualizarea cadrului de reglementare a activității Bibliotecii

Prioritatea IV. Asigurarea condițiilor optime pentru studiu, cercetare și recreere

- Obiectiv 1. Crearea zonelor noi de lucru și recreere pentru utilizatori până în 2025
- Obiectiv 2. Înnoirea echipamentului din dotare cu 20% anual, până în anul 2025
- Obiectiv 3. Extinderea spațiilor de lectură și celor pentru lucru individual

Prioritatea V. Dezvoltarea infrastructurii informaționale și tehnologice

- Obiectiv 1. Dezvoltarea segmentului electronic al resurselor informaționale de profil medical și farmaceutic.
- Obiectiv 2. Modernizarea și extinderea rețelei locale a Bibliotecii (componente hardware și software)
- Obiectiv 3. Asigurarea mentenanței anuale a softului integrat de bibliotecă ALEPH și a platformei PRIMO

Prioritatea VI. Securizarea colecțiilor Bibliotecii

- Obiectiv 1. Implementarea tehnologiilor RFID
- Obiectiv 2. Securizare video

Prioritatea VII. Amplificarea rolului BȘM în implementarea Științei Deschise

- Obiectiv 1. Promovarea Accesului Deschis în comunitatea universitară
- Obiectiv 2. Inițierea tinerilor cercetători privind facilitățile OA
- Obiectiv 3. Sporirea vizibilității cercetătorilor în spațiul informațional global
- Obiectiv 4: Promovarea principiului datelor deschise
- Obiectiv 5: Planificarea implementării managementului datelor de cercetare
- Obiectiv 6: Sporirea transparenței și vizibilității rezultatelor cercetării
- Obiectiv 7: Dezvoltarea Repozitoriului instituțional